MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA

Seduta tas-16 ta' Jannar, 2008

Appell Kriminali Numru. 375/2006

Dr. Mario Scerri

vs

Dr. Francis sive Cikku Bartolo

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjoni migjuba minn Dr. Mario Scerri kontra Dr. Francis sive Cikku Bartolo talli fil-5 ta’ Awissu 2000 u fil-jiem ta’ qabel, f’dawn il-Gzejjer, bil-hsieb li jtellef jew inaqqas il-gieh ta’ Dr. Mario Scerri MD, weggghu bi kliem, b’gesti, b’ disinji, jew b’xi mod iehor;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta’ Gudikatura Kriminali tas-26 ta’ Frar 2002 li permezz taghha ddecidiet li l-eccezzjoni preliminari sollevata mid-difiza li l-bazi tal-kwerela huma dokumenti privileggati a tenur ta’ l-artikolu 33(b) tal-Kap. 248 tal-Ligijiet ta’ Malta

setghet tigi sollevata fl-istadju li giet opposta ghall-akkuza mill-kwerelant, is-sentenza tat-2 ta' April 2003 fejn iddecidiet illi l-eccezzjoni preliminari msemmija kienet ammissibbli u s-sentenza tas-16 ta' Novembru 2006, li permezz taghha dik il-Qorti ma sabitx lill-imsemmi Dr. Francis sive Cikku Bartolo hati ta' l-imputazzjoni dedotta kontra tieghu u lliberatu minnha;

Rat ir-rikors ta' appell tal-kwerelant Dr. Mario Scerri pprezentat fl-24 ta' Novembru 2006 li permezz tieghu talab li din il-Qorti joghgobha tirrevoka, thassar u tannulla l-imsemmija sentenzi appellati, tiddeciedi li d-difiza taht l-Artikolu 33(b) tal-Kap. 248 mhix difiza valida ghal akkuza taht l-Artikolu 252(1) tal-Kap. 9 u konsegwetament tirrinvija l-atti lill-Qorti tal-Magistrati (Malta) sabiex il-procediment jissokta skond il-Ligi;

Rat il-verbal tat-18 ta' Mejju 2007 fejn Dott. Joe Zammit Maempel ghall-kwerelat appellat eccepixxa n-nullita` tar-rikors ta' appell peress illi l-fatti fil-qosor ma jirrigwardawx lill-appellat izda lil Antoinette Martin;

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawza u d-dokumenti esibiti;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

Din il-Qorti l-ewwelnett sejra tittratta l-eccezzjoni preliminari ta' l-appellat fejn qieghed isostni illi r-rikors ta' appell huwa null peress illi l-fatti fil-qosor jirrigwardaw lil Antoinette Martin u mhux lilu. Ghalhekk din il-Qorti ezaminat il-fatti fil-qosor fl-imsemmi rikors ta' appell. Jirrizulta li f'din il-parti tar-rikors l-appellant semma' specifikatament ittra ta' l-4 ta' Awissu 2000 ta' Antoinette Martin filwaqt illi ma semmiex specifikatament xi ittra li nkitbet mill-appellat. Pero` jaghmel referenza ghal eccezzjoni mqajma mid-difiza tal-kwerelat fis-sens li "komunikazzjonijiet bejn l-imputati fil-kawzi konnessi u ma' Dr. Ray Busuttil huma kollha komunikazzjonijiet bejn ufficjali pubblici u ghalhekk privileggjati a tenur ta' l-artikolu 33(b) tal-Kap. 248". Dan mela jinkludi

komunikazzjoni mill-appellat. Difatti fit-tieni aggravju tieghu l-appellant jirreferi specifikatament ghall-“kitba tal-kwerelat Dr. Cikku Bartolo”. Fil-fehma tal-Qorti ghalhekk in-nuqqas ta’ l-appellant li fil-fatti fil-qosor jirreferi ghall-“kitba ta’ Dr. Cikku Bartolo”, fid-dawl tal-fatti l-ohra minnu esposti b’mod car, ma jistax jinghad li l-kontroparti ma setghetx tifhem fuqhiex ghandha tiddefendi ruhha jew tittratta. Konsegwentement tqis il-vot tal-ligi sodisfatt u qieghda ghalhekk tirrespingi l-ewwel eccezzjoni tal-kwerelat.

Issa, l-ewwel aggravju ta’ l-appellant huwa li l-kwerelat inghata l-beneficcju ta’ difiza li ma tezistix fil-Kodici Kriminali u li l-legislatur ghazel li jikkoncediha biss fil-kazi ta’ imputazzjonijiet taht il-*Press Act*. Jghid li l-kwerela maghmula mill-kwerelant mal-Pulizija kienet tikkontempla biss l-imputazzjoni msemmija fl-artikolu 252(1) tal-Kap. 9 u ghalhekk cirkoskritta b’dak li jipprovdi l-Kodici Kriminali fl-imsemmi artikolu.

Fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Joseph Sciberras et** deciza fl-20 ta’ Jannar 1997 minn din il-Qorti diversament presjeduta (Vol. LXXXI.iv.91), l-imputazzjoni migjuba kontra l-kwerelati ghal malafama kienet taht il-provvedimenti tal-*Press Act*. Hemm il-kwerelati kienu qeghdin jargumentaw illi l-ittra mertu tal-kaz ma kenitx intiza ghac-cirkolazzjoni ossia sabiex jigi mxandar u ghalhekk kienu japplikaw id-disposizzjonijiet tal-Kodici Kriminali. Din il-Qorti ma laqghetx dan l-argument u qalet hekk:

“Fil-fehma tal-Qorti, meta l-legislatur qed jitkellem dwar ‘stampat b’<u>tipi</u> tipografici” (*‘printed in typographical <u>characters</u>’*, fit-test Ingliz) l-enfasi mhix fuq il-<u>process</u> tipografiku izda fuq ir-rizultat li wiehed jara stampat quddiemu, jigifieri li jara r-rizultat bhalma jhallu t-tipi li jintuzaw fil-process tipografiku. Jekk il-<u>process</u> ikunx dak tipografiku klassiku (*‘composing type and printing from it’*, Collins English Dictionary, *‘v. typography’*), jew process jew sistema, sia mekkanika kif ukoll elettronika jew kombinazzjoni tat-tnejn, li taghti rizultat finali simili ghal dak tipografiku

(bhal, per ezempju, *phototypesetting*, l-uzu ta' *typewriter*, l-uzu ta' *printer* tal-kompjuter, diversi forom ta' *offset printing*) hu rrelevanti.

Kif inghad, l-ittra in kwistjoni (a fol. 3 tal-process) jidher li giet stampata bil-kompjuter b'tipi tipografici u ghalhekk tikkwalifika bhala 'stampat' ghall-finijiet tal-Kap. 248. Ghal din il-konkluzjoni jidher ukoll li waslet ghaliha l-Prim'Awla tal-Qorti Civili fis-sentenza taghha tas-7 ta' Mejju, 1991, fil-kawza fl-ismijiet *Dr. Joseph M. Ciappara vs Joseph Zammit* u li ghaliha ghamlet referenza ukoll l-Ewwel Qorti fis-sentenza appellata. Jekk, mill-banda l-ohra, ittra saret bit-*typewriter*, din ukoll tammonta ghal kitba stampata b'tipi tipografici (ara f'dan is-sens ukoll, ghalkemm taht l-allura Kap. 117, is-sentenza tal-Qorti Kriminali li kienet allura tisma' appelli minn sentenzi tal-Qorti tal-Magistrati) tat-18 ta' Marzu, 1961 fl-ismijiet *Tabib Dottor Henry Copperstone et al vs Publio Schembri*);

Kwantu ghar-rekwizit tal-pubblikazzjoni, l-imsemmi artikolu 2 tal-Kap. 248 jiddefinixxi pubblikazzjoni bhala li tfisser:

'Kull att li bih kull stampat jigi jew jista' jigi kkomunikat jew imgharraf lil xi persuna jew li bih kliem jew immagini vizwali jigu mxandra';

L-appellanti jikkontendu li l-ittra kienet 'komunikazzjoni ufficjali ta' natura privata' mibghuta minnhom lill-kap tal-Gvern u li ma kinitx ghall-finijiet ta' jekk hemmx 'pubblikazzjoni' fis-sens tal-Kap. 248. Stampat jigi ppubblikat anke jekk jigi kkomunikat jew imgharraf lil persuna <u>wahda</u>. Ghalhekk fetahx l-ittra l-Prim Ministru personalment jew xi membru tas-segretarjat tieghu hi ukoll konsiderazzjoni rrelevanti galadarba l-fatti malafamanti ma kinux qed jigu attribwiti lill-Prim Ministru. Fejn il-ligi riedet li certi pubblikazzjonijiet jew komunikazzjonijiet ikunu privileggati fis-sens li ebda azzjoni ma tkun tista' tittiehed dwarhom, dan qalitu espressament – ara l-artikolu 33 tal-Kap. 248 u l-artikolu 18 ta' l-Att dwar il-

Kummissjoni Permanenti Kontra l-Korruzzjoni (Kap. 326).”

F’dan il-kaz huwa minnu illi d-dicitura adoperata fl-imputazzjoni tirrispekkja dak li jipprovdi l-artikolu 252(1) tal-Kodici Kriminali. Izda bhalma ntqal fis-sentenza ta din il-Qorti diversament presjeduta **Il-Pulizija v. Joseph Buttigieg** tal-25 ta’ Lulju 1994 “ic-citazzjoni ma hi xejn hlief avviz jew ordni sabiex il-gudikabbli jidher quddiem qorti inferjuri fil-hin u data li jigu indikati lilu, minflok ma jingieb quddiem dik il-qorti taht arrest (Art.360(1)). Din ic-citazzjoni ma hix il-bazi tal-akkuza, bhalma hu l-kaz tal-att ta’ akkuza quddiem il-Qorti Kriminali. L-akkuza jew imputazzjoni tigi profferita fil-qorti inferjuri meta tinqara mill-prosekuzzjoni: *“La vera imputazione si deduce contro l’imputato dalla prosecuzione dinanzi alla Corte stessa. La lotta fra la prosecuzione e l’imputato non si impegna per mezzo della citazione, ma si impegna per mezzo della querela, della esposizione dei fatti che seguono innanzi alla Corte per parte dell’ufficiale prosecutore”* (ara sentenza citata, pagna 761). Dan ifisser li galadarba l-persuna mharrka effettivament tidher quddiem il-qorti, il-funzjoni <u>principali</u> tac-citazzjoni (ghax hemm funzjonijiet ohra, bhal, per ezempju, li l-imputat ikun jaf biex qed jigi akkuzat sabiex ikun jista’ jiddefendi ruhu sew, kif ukoll l-interruzzjoni tal-preskrizzjoni) tkun giet ezawrita (ara f’dan is-sens ukoll is-sentenza ta’ din il-Qorti tad-19 ta’ Gunju, 1989 fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Noel Zarb Adami).**” Fil-kaz in ezami l-kwerelant appellant ilmenta li gie mmalafamat b’ittra miktuba mill-kwerelat appellat fil-kwalita` tieghu ta’ *Medical Administrator* ta’ l-Isptar San Luqa lid-Direttur Generali Dr. Ray Busuttil fil-5 ta’ Awissu 2000. L-ittra in kwistjoni, bhall-ittra fis-sentenza citata **Il-Pulizija v. Joseph Sciberras et**, jidher li giet stampata bil-kompjuter b’tipi tipografici u ghalhekk, bhalma l-ittra f’dak il-kaz kienet tikkwalifika bhala “stampat” ghall-finijiet tal-Kap. 248, l-ittra ta’ l-appellat tal-5 ta’ Awissu 2000 tikkwalifika <u>wkoll</u> bhala “stampat” ghall-finijiet tal-Kap. 248. Jigifieri huma applikabbli ghal dan il-kaz id-disposizzjonijiet tal-Kap. 248.

Issa, l-artikolu 33 tal-Kap. 248 jippreklud milli tittiehed azzjoni dwar, fost ohrajn, pubblikazzjonijiet li jikkonsistu f'komunikazzjonijiet bejn ufficjali pubblici. M'hemm l-ebda dubju li kemm il-kwerelat appellat kif ukoll Dr. Ray Busuttil huma ufficjali pubblici u ghalhekk il-komunikazzjoni li kien hemm bejniethom konsistenti fl-ittra tal-kwerelat lil Dr. Busuttil tal-5 ta' Awissu 2000 ghandha titqies bhala komunikazzjoni privileggata. Konsegwentement l-eccezzjoni tal-kwerelat appellat hi gustifikata. Ghalhekk l-appell ma jimmeritax li jigi milqugh.

Ghal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi tichad l-appell u tikkonferma s-sentenzi appellati.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------